



## คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบและได้ประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในแผนสิทธิมนุษยชนฯ แปลงแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน และกำหนดให้หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติตามแผนสิทธิฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ปีละ 1 ครั้ง ในห้วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ของทุกปี รวมถึงกำหนดให้หน่วยงานบรรจิวชิสิทธิมนุษยชนในการฝึกอบรม ข้าราชการทุกระดับตามแนวทางที่กำหนด

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พ.ศ. 2569 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการทำงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยไม่เลือกปฏิบัติคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สร้างสังคมที่ตระหนักถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย “การละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้านและทุกกลุ่ม”

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน  
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ  
มกราคม 2569

## บทสรุปผู้บริหาร

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 – 2570) รวมทั้งได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน โดยให้หน่วยงานพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 แล้วจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน ซึ่งในปีงบประมาณ 2568 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดย **คณะทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน** ได้จัดทำ “**แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2568 – 2570 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ**” ที่สอดคล้องตามภารกิจในการพัฒนาสังคม การจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ และการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการสังคมโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรมตามโครงการพิเศษ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือสังคมได้ ได้รับความคุ้มครองและบริการสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็น

**นางสาวแรมรุ้ง วรวัธ** อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน โดย “**ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและความเสมอภาค**” ผ่านการบริหารงานที่เคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมีความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ เพศสภาพ หรือความเชื่อทางการเมือง พร้อมทั้งมุ่งเน้นการ “**ส่งเสริม คุ้มครอง และเสริมพลัง**” โดยมุ่งเน้นการให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น กลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการรับความช่วยเหลือได้ด้วยตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะบุคลากรให้เท่าทันต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติราชการ กรมฯ ยึดถือการ “**ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรม**” เป็นสำคัญ โดยกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบอย่างเคร่งครัด โปร่งใส ปราศจากการเรียกรับผลประโยชน์ และให้ความสำคัญสูงสุดกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการ “**สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน**” ผ่านการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เปิดกว้างให้มีการแสดงความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาองค์กร ส่งเสริมให้ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และมีระบบเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ ในการนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ บุคลากรทุกคนต้องไม่เพิกเฉยหรือละเลยเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือแจ้งผ่านช่องทางที่กำหนดทันที ตาม “**ประกาศกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2569**” รวมถึงจัดทำ “**แนวปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ (Do's and Don'ts) ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ**” เพื่อขับเคลื่อนการเป็นองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนเป็นรูปธรรมและใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในเรื่อง 1) การพัฒนาระบบสวัสดิการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายและสังคมอย่างยั่งยืน 2) การเสริมพลังภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการ และ 3) การพัฒนาบริการและประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยเป็นแผนรายด้าน จำนวน 1 ด้าน และแผนรายกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ดังนี้

#### 1) แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน รัฐต้องมีการพัฒนางานสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการดำเนินงานและการสร้างเสริมศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การส่งการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ การเคารพผู้เห็นต่าง เสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชนเป็นระดับต้น กลาง สูง สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐตามความเหมาะสมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยมีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ โครงการปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ กำหนดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในแผนพัฒนารายบุคคลของบุคลากรกรมฯ ทุกระดับ โครงการอบรมบุคลากรเพื่อเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 และโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้ระบบฐานข้อมูลกลาง ในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน ประชาชนในท้องที่ไม่ได้รับการจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินตามที่รัฐกำหนดรัฐควรรวบรวมหรือติดตามคืนที่ดินที่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของรัฐ อาทิ ที่ดินป่าเสื่อมโทรมที่ไม่อาจฟื้นฟูสภาพได้ที่ดิน สปก. ที่ดินของหน่วยราชการที่ว่างเปล่า ที่ดินที่มีการถือครองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น เพื่อนำมาจัดสรรให้ประชาชนและชุมชนให้สามารถทำการเกษตรเพื่อให้เกิดผลผลิตและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยอาจคำนึงถึงชวนาที่ทำนาก่อนเป็นลำดับแรกในการจัดสรรและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของภาครัฐ นอกจากนี้ ควรมีระบบฐานข้อมูลภาคประชาชนที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำระบบเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก มาใช้ในการตรวจสอบสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ขอรับบริการสาธารณะพึงได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้ตลอดจนมีการจัดทำแผนบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบครบวงจร โดยมีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง และจัดทำระบบแจ้งเตือนการต่อสัญญาการใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม

**ข้อเสนอแนะ 5) รัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่าง ๆ** ให้ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบของการสื่อสาร ได้แก่ การไม่ปิดกั้นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง นำเสนอข้อมูลสถานการณ์อย่างรอบด้าน รับฟังเสียงสะท้อน จากสื่อมวลชน องค์กรอิสระ ภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นกระบอกเสียงของประชาชน อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเรียกขอข้อมูลตามสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ชี้แจงปัญหาที่ได้รับการบ่งชี้ว่าได้มีการจัดการแก้ไขปัญหาอย่างไร พร้อมทั้งนำข้อมูลที่น่าเสนอโดยภาคประชาสังคม ไปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดการแก้ไขปัญหา โดยมีการดำเนินโครงการเสวนาวิชาการด้านสวัสดิการสังคม สังคมสงเคราะห์ เนื่องในโอกาสวันสังคมสงเคราะห์โลก

## **2) แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์**

**ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์** โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อให้เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม โดยมีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ โครงการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ในชุมชนบนที่สูงและพัฒนาสื่อความรู้ในพิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราษฎร์บนพื้นที่สูง และโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงตามวิถีอัตลักษณ์

**ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ทราบกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตามความสามารถของประเทศ** ปัจจุบันแม้จะมีข้อกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อจัดการกับผู้ที่มีปัญหาสถานะบุคคลแต่กลับพบว่าไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจข้อกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนปฏิบัติได้ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมาย นโยบาย มาตรการสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพบุคคลเหล่านี้ได้เข้าถึงและเข้าใจข้อกฎหมาย รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เข้าถึงเข้าใจกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ได้ง่าย เพื่อให้การช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ มีการทำคู่มือประชาสัมพันธ์การเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในการจดทะเบียนการเกิด สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิการศึกษา ฯลฯ ของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ เผยแพร่แก่ผู้นำท้องถิ่นมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เพื่อช่วยกันช่วยเหลือดูแลกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยมีการดำเนินการตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลโดยสารพันธุกรรม DNA ร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

**ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันโครงการฝึกอบรมแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ** เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน โครงการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์ โดยมีการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง

## **3) แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช**

**ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551** เพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ และควรส่งเสริมการบำบัดทางสังคมจิตใจ (Psychosocial Intervention) สำหรับผู้ป่วยโรคจิตเวช โดยมีการดำเนินการดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตในสถานรองรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

## สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	จ
ประกาศกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	1
นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	3
แนวทางปฏิบัติข้อควรทำและข้อไม่ควรทำในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	6
บทที่ 1 สาระสำคัญของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)	12
บทที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	16
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)	16
2.2 แผนระดับที่ 2 (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	18
2.3 แผนระดับที่ 3 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิมนุษยชน	31
● แผนผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	37
บทที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี พ.ศ. 2569 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	38
● แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง	39
● แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์	50
● แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช	54
● โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปี พ.ศ. 2569	55
บทที่ 4 การปฏิบัติและการติดตามผล	56
ภาคผนวก	57



ประกาศกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ  
เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นธรรม โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล รวมทั้งการนำหลักสิทธิมนุษยชนมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรและบริหารงาน เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการได้รับการคุ้มครองและดูแลจากรัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียม ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้มีความสำคัญต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน จึงได้ประกาศเจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้ยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. บริหารงานและปฏิบัติงานด้วยการให้ความเคารพและปฏิบัติต่อกันตามหลักสิทธิมนุษยชน อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในเรื่องความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ชชาติกำเนิด ทรัพย์สิน ความเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นใด

๒. สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓. ยึดมั่นในกฎหมาย หลักนิติธรรม และรักษาไว้ซึ่งสภาพการทำงานที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันการกระทำอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนผู้ใช้บริการ

๔. มุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็น สะท้อนปัญหาในทุกเรื่อง รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

๕. สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยจะต้องรายงาน ต่อผู้บังคับบัญชาหรือแจ้งไปยังช่องทางที่กำหนดไว้

หากพบเห็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดที่กระทำการอันเป็นลักษณะการละเมิดสิทธิมนุษยชนสามารถแจ้งข้อมูล โดยผ่านช่องทาง ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริตกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อาคารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ชั้น ๒) เลขที่ ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๖๕๙ ๖๐๒๖ - ๗ หรือแจ้งผ่านเว็บไซต์ <https://dscdw.go.th>

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางสาวรัมรุ้ง วรวัธ)

อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ



## Declaration of Intent of the Department of Social Development and Welfare on the Promotion and Protection of Human Rights

The Department of Social Development and Welfare (DSDW) is committed to promoting and protecting human rights. It adheres to principles of honesty, integrity, fairness, transparency, and good governance. It also incorporates human rights principles as the foundation for organizational development and administration to ensure that service users receive comprehensive and equal protection and care from the state. The Department values human dignity and emphasizes respect for human rights. Therefore, it hereby declares its commitment to promoting and protecting human rights, to be observed by all personnel, as follows:

1. Manage and perform duties with respect for human rights, treating one another equally and without unjust discrimination. This includes mutual respect and recognition of human dignity regardless of physical or mental differences, race, skin color, gender, age, language, religion, national origin, property, political opinions, or any other beliefs.
2. Support and promote any actions for the protection of human rights.
3. Uphold the laws and the rule of law, and maintain a fair working environment to prevent actions that may violate the human rights of service users.
4. Strive to create and maintain an organizational culture that respects human rights, including providing opportunities for all personnel to express opinions and reflect on issues, including those related to human rights.
5. Monitor and ensure respect for human rights, not neglecting or ignoring any actions that violate human rights related to the duties of the Department of Social Development and Welfare. Such actions must be reported to supervisors or through designated channels.

If any behavior of officials or individuals is found to violate human rights, information can be reported through the Center for Ethical Promotion and Anti-Corruption, DSDW, located on the 6<sup>th</sup> floor, DSDW building, at 1034, Krung Kasem Road, Pomprab Sattru Phai, Bangkok 10100, Tel: 0-2659-6026-7, or via the website <https://dsdw.go.th>

Announced on 15 January 2026

(Miss Ramrung Worawat)

Director-General



## นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการบรรลุเป้าหมาย “การละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้านและทุกกลุ่ม” ตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) อันเป็นรากฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่สำคัญ

ดังนั้น เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการสามารถนำหลักการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน ดังนี้

### นิยามศัพท์

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ให้นิยามของคำว่า “สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคที่บุคคลทุกคนมีโดยธรรมชาติ และได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี สิทธิมนุษยชนยืนยันว่าทุกคนย่อมเสมอภาคในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน และได้รับความคุ้มครองโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะด้วยเหตุแห่งถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สุขภาพ สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ รวมถึงเหตุอื่นใดก็ตาม

“กลุ่มเป้าหมาย” หมายความว่า ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึง ภาคีเครือข่าย และส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“กลุ่มเปราะบาง” หมายความว่า กลุ่มเปราะบางตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เช่น กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยจิตเวช

“บุคลากรกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้งส่วนกลาง และหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคทั้งหมด

นโยบาย ...

## นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

ผู้บริหารและบุคลากรกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทุกระดับ ต้องตระหนักถึงความสำคัญ มีความมุ่งมั่นที่จะลดความเหลื่อมล้ำ และพิทักษ์คุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมายตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อขับเคลื่อนเจตนารมณ์ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อันเป็นรากฐานสำคัญสากล ซึ่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้จัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และประกาศกรมพัฒนา สังคมและสวัสดิการ เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนด แนวทางการ ปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคลากรทุกระดับใช้เป็นหลัก ยึดถือและนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑. “ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและความเสมอภาค” โดยบริหารงานและปฏิบัติงานด้วยความเคารพ ต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่าง ทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา เพศสภาพ ชาติกำเนิด ทรัพย์สิน ความเชื่อทางการเมือง หรือความเห็นอื่นใด

๒. “ส่งเสริม คุ้มครอง และเสริมพลัง” สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มุ่งเน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เข้าถึงสิทธิ ที่พึงมีตามกฎหมาย เสริมพลังให้กลุ่มเป้าหมายสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการรับความช่วยเหลือ ได้ด้วยตนเอง พร้อมพัฒนาทักษะบุคลากรให้เท่าทันต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

๓. “ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรม” โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด และโปร่งใส ไม่เรียกรับผลประโยชน์หรือใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พร้อมทั้งให้ความสำคัญสูงสุดกับ การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

๔. “สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน” สร้างสภาพแวดล้อม การทำงานที่เปิดกว้างและปลอดภัย ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

### เจตนารมณ์

๑. บริหารงานและปฏิบัติงานด้วยการให้ความเคารพและปฏิบัติต่อกันตามหลักสิทธิมนุษยชน อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในเรื่องความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ชาติกำเนิด ทรัพย์สิน ความเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นใด

๒. สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓. ยึดมั่นในกฎหมาย หลักนิติธรรม และรักษาไว้ซึ่งสภาพการทำงานที่เป็นธรรม ควบคู่กับ การเสริมสร้างสุขภาวะองค์กร เพื่อป้องกันการกระทำอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชน ผู้ใช้บริการ

๔. มุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับสามารถแสดงความคิดเห็น สะท้อนปัญหาองค์กรรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิมนุษยชน

๕. ใช้ความ ...

๕. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันความเสี่ยง พร้อมทั้งสอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยจะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือแจ้งไปยังช่องทางที่กำหนดไว้

#### แนวทางปฏิบัติ

๑. ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง หรือสถานะทางสังคม

๒. สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน โดยมุ่งเน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

๓. ยึดมั่นในหลักนิติธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด ปราศจากการเรียกรับผลประโยชน์หรือการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

๔. ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและเคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด

๕. มุ่งมั่นสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน

๖. สอดส่องดูแลและรับผิดชอบต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๗. จัดให้มีกลไกการรับเรื่องร้องเรียนและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้างช่องทางที่เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และมีการจัดการข้อร้องเรียนที่โปร่งใสเป็นธรรม

## แนวปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ (Do's and Don'ts)

ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ  
แนบท้ายตามหนังสือกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ที่ พม ๐๖๐๔.๐๖/๒๖๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจในการพัฒนาสังคม การจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ และการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการสังคมโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมตามโครงการพิเศษ รวมถึงประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการ การกำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน รวมถึงการพัฒนาองค์กรสวัสดิการสังคม นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร และองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว รวมทั้งส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน โดยยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นธรรม โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล รวมทั้งนำหลักสิทธิมนุษยชนมาเป็นพื้นฐานในการบริหารงานและพัฒนาองค์กร

ดังนั้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ (Do's and Don'ts) ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีเนื้อหาสอดคล้องตามประกาศเจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**๑. บริหารงานและปฏิบัติงานด้วยการให้ความเคารพและปฏิบัติต่อกันตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในเรื่องความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ชาตีกำเนิด ทรัพย์สิน ความเห็นทางการเมือง การศึกษา สถานะทางสังคม หรือเรื่องอื่นใด**

### ๑.๑ ข้อควรทำ (Do's)

๑.๑.๑ ปฏิบัติต่อทุกคนทั้งผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเครือข่ายรวมถึงเพื่อนร่วมงานอย่างเท่าเทียม เคารพ ให้เกียรติ ไม่เลือกปฏิบัติหรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือการแบ่งแยกตามอำเภอใจโดยอิงจากเชื้อชาติ ชาตีกำเนิด ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต เพศ รูปลักษณ์ภายนอก อายุ สติปัญญา ความพิการทางร่างกายหรือจิตใจ ความคิดเห็นทางการเมือง ความไม่เท่าเทียมกันในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมหรือเรื่องอื่นใด

๑.๑.๒ ใช้ถ้อยคำและแสดงพฤติกรรมที่ไม่ให้เกียรติผู้อื่น โดยสื่อสารด้วยวาจาสุภาพ ใช้ถ้อยคำเหมาะสม เรียกชื่อ หรือสรรพนามตามที่บุคคลนั้นประสงค์ (เช่น สรรพนามตามเพศสภาพ)

๑.๑.๓ เคารพความแตกต่างและความหลากหลาย โดยออกแบบกิจกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ผู้ใช้บริการ หรือสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ทุกคนเข้าถึงและมีส่วนร่วมได้ ซึ่งควรศึกษาและยอมรับในจารีตประเพณี วิถีชีวิต และความเชื่อที่แตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ และราษฎรบนพื้นที่สูง เพื่อให้บริการได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๑.๑.๔ สร้างบรรยากาศ ...

๑.๑.๔ สร้างบรรยากาศการทำงานที่ปลอดภัย โดยส่งเสริมให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ทุกระดับกล้าแสดงความคิดเห็นโดยไม่กลัวการถูกล้อเลียนหรือกลั่นแกล้ง

๑.๑.๕ ขออนุญาตก่อนการบันทึกภาพ วิดีโอ หรือสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล และเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการกลุ่มเปราะบางไว้เป็นความลับขั้นสูงสุด ตามมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้ภาพเพื่อการสื่อสารอย่างมีจริยธรรม

๑.๑.๖ จัดลำดับความสำคัญตามความเร่งด่วนของปัญหามากกว่าความพึงพอใจส่วนตัวหรือความสนิทสนม

๑.๑.๗ สื่อสารด้วยภาษาที่กลุ่มเป้าหมายเข้าใจได้ง่าย หากจำเป็นควรจัดทำล่ามภาษาถิ่นหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยในการสื่อสารให้ถูกต้อง

๑.๑.๘ ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางการรับความช่วยเหลือด้วยตนเอง (Empowerment)

๑.๑.๙ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงภาวะบอบช้ำทางจิตใจของผู้ใช้บริการ หลีกเลี่ยงคำถามหรือการกระทำที่อาจไปกระตุ้นเตือนให้ผู้ให้บริการรู้สึกเจ็บปวดซ้ำ

## ๑.๒ ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

๑.๒.๑ ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการหรือเพื่อนร่วมงานแตกต่างจากผู้อื่นด้วยเหตุเพราะเชื้อชาติ ชนชาติกำเนิด ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต เพศ รูปลักษณ์ภายนอก อายุ สติปัญญา ความพิการทางร่างกายหรือจิตใจ ความคิดเห็นทางการเมือง ความไม่เท่าเทียมกันในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หรือเรื่องอื่นใด

๑.๒.๒ ใช้ถ้อยคำหรือพฤติกรรมเพื่อแสดงความคิดเห็นในทุกช่องทางที่ละเมิดศักดิ์ศรีโดยใช้คำพูดเชิงตีตรา ล้อเลียน หรือนำลักษณะทางกาย (รูปร่าง/หน้าตา) ความพิการ บมด้อย หรือการแต่งกายมาเป็นเรื่องตลก และแสดงกิริยาดูหมิ่น เหยียดหยาม ข่มขู่ ตะคอก หรือแสดงอำนาจเหนือผู้ใช้บริการที่มาใช้บริการ ซึ่งเป็นการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้ใช้บริการ และเพื่อนร่วมงาน หรือสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่น่าหวาดกลัว เป็นศัตรู หรือสร้างความไม่พอใจ รวมถึงการทำร้ายร่างกาย การกลั่นแกล้ง การสัมผัสร่างกาย หรือการเข้าใกล้ผู้อื่นโดยไม่จำเป็น แต่ไม่รวมถึงความขัดแย้งในข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการทำงานหรือผลการปฏิบัติงาน

๑.๒.๓ นำความเชื่อส่วนตัว มาตรฐานทางสังคมของตนเอง หรืออคติไปตัดสินหรือบังคับให้กลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเดิมที่ไม่ได้ผิดกฎหมาย

๑.๒.๔ เพิกเฉยเมื่อเห็นการปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการหรือเพื่อนร่วมงานอย่างไม่เป็นธรรม และมองข้ามพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง คุกคาม หรือเลือกปฏิบัติ

๑.๒.๕ ถ่ายภาพผู้ประสบปัญหาทางสังคมโดยไม่ขออนุญาต และถ่ายภาพในลักษณะที่ลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำมาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานหรือเผยแพร่ลงสื่อสังคมออนไลน์ และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ เพื่อนร่วมงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ศาสนา ความเชื่อ ความคิดเห็นทางการเมือง หรือสภาพจิตใจ โดยไม่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

๑.๒.๖ ให้สิทธิพิเศษกับความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อเอื้อประโยชน์ โดยละเลยหรือเลือกปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ

๑.๒.๗ ใช้กิริยาข่มขู่ ตะคอก หรือแสดงอำนาจเหนือผู้ใช้บริการที่มาขอความช่วยเหลือ

๑.๒.๘ ตัดสินใจแทนผู้ใช้บริการในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเขา โดยที่ผู้ใช้บริการยังไม่ได้รับทราบข้อมูลและยินยอม

๑.๒.๙ ใช้อำนาจหน้าที่ในเชิงบุญคุณ หรือทวงบุญคุณกับผู้ใช้บริการ

๒. สนับสนุน ...

## ๒. สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

### ๒.๑ ข้อควรทำ (Do's)

๒.๑.๑ สื่อสาร เผยแพร่ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง และให้การสนับสนุนอื่นใดแก่ผู้ใช้บริการและกลุ่มเป้าหมาย เช่น คนไร้ที่พึ่ง กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น ให้ทราบถึงสิทธิที่ตนพึงมีตามกฎหมาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

๒.๑.๒ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่บุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิในรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงสนับสนุนการเข้าถึงสิทธิ โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม จารีตประเพณี และความเชื่อทางศาสนาของผู้ใช้บริการ

๒.๑.๓ นำเรื่องสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติมาเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการดำเนินการ โดยพิจารณาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนก่อนกำหนดแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งนำข้อร้องเรียนหรือบทเรียนที่ได้มาปรับปรุงการดำเนินงาน

๒.๑.๔ สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างกลไกการเฝ้าระวังและการคุ้มครองสิทธิ

๒.๑.๕ จัดให้มีช่องทางที่ปลอดภัยและเข้าถึงง่ายในการรับเรื่องร้องเรียนเมื่อมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งรักษาความลับของผู้ร้องเรียนอย่างสูงสุด

๒.๑.๖ เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้สะท้อนความต้องการและมีส่วนร่วมในการออกแบบแนวทาง การช่วยเหลือและสนับสนุน เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิตรงจุดและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

### ๒.๒ ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

๒.๒.๑ ปิดบังข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าถึงสิทธิของผู้ใช้บริการ หรือเลือกให้ข้อมูลเฉพาะกลุ่มบุคคล

๒.๒.๒ ใช้อคติส่วนตัวตัดสินวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของผู้ใช้บริการ หรือใช้คำพูดที่แสดงถึงความเหยียดลำดั่งสถานะทางสังคม

๒.๒.๓ ขัดขวางหรือสร้างขั้นตอนที่ยุ้งยากซับซ้อนเกินความจำเป็น จนเป็นอุปสรรคที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการทางสังคมได้ยากขึ้น

๒.๒.๔ ปฏิเสธการประสานงานหรือสร้างความขัดแย้งกับภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมาย

๒.๒.๕ เพิกเฉยต่อข้อร้องเรียน หรือปล่อยปละละเลยเมื่อพบเห็นการกระทำที่สุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนโดยไม่ได้รับความยินยอม

๒.๒.๖ ใช้อำนาจหน้าที่บังคับให้กลุ่มเป้าหมายยอมรับเงื่อนไขการช่วยเหลือที่อาจขัดต่อความประสงค์หรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓. ยึดมั่นในกฎหมาย หลักนิติธรรม และรักษาไว้ซึ่งสภาพการทำงานที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันการกระทำที่อาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนผู้ใช้บริการ

### ๓.๑ ข้อควรทำ (Do's)

๓.๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด ด้วยความโปร่งใส และจัดให้มีระบบการเก็บข้อมูลที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ทุกขั้นตอน

๓.๑.๒ ปกป้อง ...

๓.๑.๒ ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด และดำเนินการแจ้งวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูลและขอความยินยอม (Consent) ทุกครั้งก่อนเก็บข้อมูลหรือถ่ายภาพ รวมทั้งจัดเก็บเอกสารสำคัญในที่ปลอดภัย

๓.๑.๓ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงได้สะดวกและเป็นมิตรกับกลุ่มคนทุกช่วงวัย (Universal Design) โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทุกคนเข้าถึงได้ เช่น ทางลาด ราวจับ เป็นต้น และมีความสะอาดปลอดภัย รวมทั้งกำกับ ดูแลให้ผู้ใช้บริการในหน่วยงาน ต้องดำเนินการภายใต้มาตรการที่จำเป็นตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อไม่ให้เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ใช้บริการเกินกว่าเหตุ

๓.๑.๔ ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง

๓.๑.๕ ชี้แจงสิทธิให้ผู้ใช้บริการทราบว่าหากตนเองได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมสามารถร้องเรียนผ่านช่องทางใดได้บ้าง เพื่อสร้างกลไกการตรวจสอบ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยจัดการข้อร้องเรียนได้อย่างเหมาะสม

๓.๑.๖ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับสิทธิสวัสดิการตามกฎหมาย และทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปราศจากการคุกคามทางเพศและการกลั่นแกล้ง

#### ๓.๒ ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

๓.๒.๑ ใช้ดุลยพินิจส่วนตัวในการยกเว้นการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติใด ๆ ให้แก่คนบางกลุ่ม หรือเพิ่มความเข้มงวดเป็นพิเศษกับคนบางกลุ่มโดยไม่มีอำนาจหน้าที่หรือกฎหมายรองรับ

๓.๒.๒ นำข้อมูลที่เปราะบางของผู้ใช้บริการ เช่น ประวัติการรักษาพยาบาล สถานะทางครอบครัว เป็นต้น ไปสนทนาหรือเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๓ กักตัวหรือจำกัดการเคลื่อนไหวของผู้ใช้บริการในลักษณะที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓.๒.๔ เรียกรับเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแลกกับการลัดคิวหรือการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

๓.๒.๕ แสดงท่าทีคุกคามหรือข่มขู่ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเพื่อนร่วมงานที่ต้องการใช้สิทธิร้องเรียนหรือทักท้วงการปฏิบัติงาน

๓.๒.๖ ปล่อยปละละเลยเมื่อพบเห็นเพื่อนร่วมงานหรือภาคีเครือข่ายกระทำการที่ขัดต่อกฎหมายหรือละเมิดสิทธิผู้ใช้บริการ

๔. มุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็น เพื่อสะท้อนปัญหาในทุกประเด็น รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

#### ๔.๑ ข้อควรทำ (Do's)

๔.๑.๑ จัดให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนที่เข้าถึงง่ายและเป็นความลับ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนปัญหาจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาต้องรักษาความลับและคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนไม่ให้ได้รับผลกระทบในด้านลบจากการแจ้งเรื่องดังกล่าว

๔.๑.๒ ผู้บริหาร ...

๔.๑.๒ ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาควรใช้การสื่อสารแบบรับฟังอย่างตั้งใจ และให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาในฐานะเพื่อนร่วมงานที่มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน และต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการเคารพสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อหน้าและลับหลังบุคลากร

๔.๑.๓ จัดกิจกรรมหรือเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการทำงานปกติ

๔.๑.๔ ให้การยกย่องหรือเสริมพลังในเชิงบวกแก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีในองค์กร

๔.๑.๕ ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัย เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมการสร้างสุขภาวะองค์กรเพื่อให้บุคลากรมีชีวิตที่สมดุล (Work Life Balance) ตลอดจนการให้ความเคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดของบุคลากร

#### ๔.๒ ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

๔.๒.๑ ใช้ดุลยพินิจหรืออำนาจกลั่นแกล้ง (Retaliation) บุคลากรที่นำเสนอข้อมูลหรือสะท้อนปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิ รวมถึงการข่มขู่หรือสร้างความกังวลใจในการทำงานจนบุคลากรไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๔.๒.๒ เลือกปฏิบัติในการมอบหมายงานหรือพิจารณาความดีความชอบ จากความสนิทสนมส่วนตัว หรือพื้นฐานภูมิหลังที่เหมือนกัน

๔.๒.๓ ปล่อยให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จ หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงานในองค์กร

๔.๒.๔ ใช้ตำแหน่งหน้าที่กดดันให้บุคลากรกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนหรือศีลธรรมอันดีเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล

๔.๒.๕ สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่น่าหวาดกลัว ทำให้บุคลากรไม่กล้าแสดงออกทางความคิดเห็น ส่งผลให้การปฏิบัติงานได้ไม่เต็มศักยภาพ มีชีวิตการปฏิบัติงานที่ไม่สมดุล

**๕. สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยจะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือแจ้งไปยังช่องทางที่กำหนดไว้**

#### ๕.๑ ข้อควรทำ (Do's)

๕.๑.๑ สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

๕.๑.๒ เผื่อระวังและสังเกตสัญญาณเตือน โดยหมั่นสังเกตพฤติกรรมหรือสิ่งที่บ่งบอกถึงการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำ การละเว้น หรือกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ใช้บริการ และผู้บังคับบัญชาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น การถูกทำร้าย ความหวาดกลัวผิดปกติ เป็นต้น

๕.๑.๓ เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่สงสัยว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้จดบันทึก รายละเอียดวัน เวลา สถานที่ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

๕.๑.๔ ให้ความ ...

๕.๑.๔ ให้ความสำคัญเป็นธรรมและคุ้มครองบุคคลที่แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง หากพบเหตุละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตหรือร่างกายอย่างรุนแรง ต้องรีบดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยขั้นพื้นฐานทันที พร้อมทั้งรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบหรือแจ้งผ่านช่องทางที่กรมฯ กำหนด

๕.๑.๕ ให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับช่องทางการเรียกร้องสิทธิและการได้รับการเยียวยาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

#### ๕.๒ ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

๕.๒.๑ เพิกเฉยต่อสถานการณ์ที่สุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ใช้บริการ โดยคิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ใช้บริการ หรือคิดว่าไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของตนเอง

๕.๒.๒ ช่วยเหลือผู้กระทำผิดด้วยการทำลายพยานหลักฐาน หรือปกปิดข้อมูลที่พิสูจน์ได้ว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น

๕.๒.๓ ชัดขวางหรือทำให้กระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนล่าช้าเพียงเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงานหรือพวกพ้อง

๕.๒.๔ แสดงท่าทีหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการกีดกันให้ผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์หรือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องถอนเรื่องร้องเรียน

๕.๒.๕ ด่วนสรุปว่าข้อร้องเรียนไม่มีมูลเพียงเพราะความสนิทสนมกับผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่เชื่อคำพูดของผู้ใช้บริการที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น คนไร้ที่พึ่ง กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น



## บทที่ 1

# สาระสำคัญของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

### 1) เป้าหมาย

“การละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้านและทุกกลุ่ม”

### 2) วัตถุประสงค์

“เป็นกรอบทิศทางของหน่วยงานในการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมของประเทศ ปกป้อง ค้ำครองสิทธิของประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สร้างสังคมที่ตระหนักถึงการเคารพสิทธิมนุษยชน”

### 3) แผนสิทธิมนุษยชน ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) จำแนกเป็นแผนสิทธิมนุษยชน รายด้าน 5 ด้าน และแผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่ม 11 กลุ่ม ดังนี้

#### 3.1 แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน	วัตถุประสงค์
1. แผนปฏิบัติการด้านการเมือง การปกครอง	เพื่อพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน การแสดงออกที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมายกระบวนการ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่กระทบต่อสิทธิชุมชน ที่อยู่อาศัย ทรัพยากรธรรมชาติ ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่งและเสริมสร้างการเข้าถึงบริการของภาครัฐ อย่างเท่าเทียมในทุกด้าน
2. แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม	เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาค ปกป้อง ค้ำครองสิทธิประชาชนทุกกลุ่ม อย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ สอดคล้องมาตรฐานสากล
3. แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข	เพื่อให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นได้อย่างเท่าเทียมกัน
4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา	เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม
5. แผนปฏิบัติการด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ	เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สร้างประโยชน์ให้คนทุกกลุ่ม และการให้หลักประกัน ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอแก่ทุกคนในสังคม

### 3.2 แผนรายกลุ่ม จำนวน 11 กลุ่ม โดยเรียงลำดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่ม	วัตถุประสงค์
1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน	เพื่อปกป้อง ค้ำครอง สิทธิกลุ่มผู้ใช้แรงงานและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ใช้แรงงานเข้าถึงสิทธิอย่างเหมาะสม
2. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายและเหยื่อของกระบวนการยุติธรรม	เพื่อให้ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญาได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลรวมทั้งประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อในคดีอาญาได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างสะดวก ท้วถึง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
3. แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี	เพื่อปกป้อง ค้ำครองเด็กและสตรีจากการความรุนแรง เสริมให้เข้าถึงบริการของรัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม
4. แผนปฏิบัติการกลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน	เพื่อส่งเสริมให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนสามารถใช้สิทธิได้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย
5. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ	เพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ผู้สูงวัยสร้างหลักประกันคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ให้สามารถใช้ชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพและมีศักดิ์ศรี
6. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด	เพื่อคุ้มครองสิทธิผู้เสพให้ได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ลดการตีตรา การเลือกปฏิบัติและการใช้ชีวิตในสังคม
7. แผนปฏิบัติการกลุ่มความหลากหลายทางเพศ	เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในทุกด้าน ขจัดการเลือกปฏิบัติ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิของกลุ่มหลากหลายทางเพศ
8. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์	เพื่อส่งเสริมให้มีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาหากกลุ่มบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียน และชนเผ่าพื้นเมืองตามหลักสิทธิมนุษยชน
9. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ	เพื่อเสริมพลัง พิทักษ์ และสร้างหลักประกันให้คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีศักดิ์ศรี
10. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ	เพื่อคุ้มครองสิทธิ ผู้ต้องหา ผู้ต้องขังและพัฒนามาตรการส่งเสริมอาชีพอย่างยั่งยืน และลดการ กระทำผิดซ้ำ สร้างสังคมปลอดภัย
11. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช	เพื่อคุ้มครองสิทธิ ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยฯ และส่งเสริมการเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเหมาะสม

4) ความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) กับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568) มีความสอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ในแผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน และแผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่ม ดังนี้

แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568)	แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน และรายกลุ่ม ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)
<p>แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ 1 การพัฒนาระบบสวัสดิการยกระดับคุณภาพชีวิต กลุ่มเป้าหมาย และสังคมอย่างยั่งยืน</p>	<p><b>แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง</b></p> <p>1) ข้อเสนอแนะที่ 4 รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหา การเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน</p> <p>2) ตัวชี้วัด 4.1 มีมาตรการในการบริหารจัดการที่ดินที่มี ประสิทธิภาพ</p> <p><b>แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทาง ทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์</b></p> <p>1) ข้อเสนอแนะ 2 รัฐควรส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของ กลุ่มชาติพันธุ์ โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570</p> <p>2) ตัวชี้วัด 2 มีมาตรการ/โครงการ รองรับแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมใน ประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570</p> <p><b>แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทาง ทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์</b></p> <p>1) ข้อเสนอแนะ 3 รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ทราบกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา สถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสิทธิขั้น พื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตาม ความสามารถของประเทศ</p> <p>2) ตัวชี้วัด 3.1 มีกิจกรรม/โครงการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบนโยบาย/มาตรการการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มี ปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับสิทธิ ขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสม ตามความสามารถของประเทศ</p> <p><b>แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทาง ทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์</b></p> <p>1) ข้อเสนอแนะ 4 รัฐควรผลักดันโครงการฝึกอบรมแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ</p> <p>2) ตัวชี้วัด 4 มีโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อ เพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น</p>

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)  
ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ  
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568)

แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน และรายการกลุ่ม  
ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5  
(พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการราชการ เรื่องที่ 2

การเสริมพลังภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการ  
พัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการ

แผนปฏิบัติการราชการ เรื่องที่ 3

การพัฒนาบริการและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ  
องค์กร

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

- 1) ข้อเสนอแนะที่ 5 รัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร  
เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชน นักวิชาการ  
ภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ
- 2) ตัวชี้วัด 5.1 มีช่องทางเพิ่มขึ้น ให้ประชาชน นักวิชาการ  
และภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหาแสดงความคิดเห็น  
อย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติ

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

- 1) ข้อเสนอแนะที่ 2 รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชน  
และให้ความรู้เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐ  
ทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง  
และสอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน
- 2) ตัวชี้วัด จำนวนเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่  
รัฐทุกระดับควรได้รับการอบรม ด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น

แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และ  
ผู้ป่วยจิตเวช

- 1) ข้อเสนอแนะ 4 รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิ  
ผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551
- 2) ตัวชี้วัด จำนวนมาตรการ/กิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวก  
เพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติ  
สุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้น

## 2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

### 1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

มุ่งเป้าหมายให้เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านการรักษาความสงบภายในประเทศการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มีเป้าหมายการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ การรักษาความสงบภายในประเทศ การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ เน้น การน้อมนำ และเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เน้น การขับเคลื่อนกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความสามัคคีปรองดอง โดยให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการสำคัญของการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างทัศนคติความปรองดองสมานฉันท์เพื่อลดความขัดแย้งในสังคมไทย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการสร้างกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และการสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เน้น การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ให้เข้มแข็ง ตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเสริมโอกาสในการเข้าถึงการบริการต่างๆ ของรัฐ ซึ่งแผนปฏิบัติการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีความมุ่งเน้นในการพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายแดน โดยมีกลไกในพื้นที่ได้แก่นิคมสร้างตนเองในพื้นที่ และศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงในจังหวัดชายแดน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคมกับประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจ

### 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เป้าหมาย เพื่อสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การเสริมพลังทางสังคมการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ในการการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม เน้น การพัฒนาระบบการให้บริการสวัสดิการที่เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน ธุรกิจ หรือองค์กรประชาสังคม เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบสวัสดิการถ้วนหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง เน้น การให้ความคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการอย่างเฉพาะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายผู้มีรายได้น้อย ยากจน การเสริมพลังทางสังคม สร้างสังคมเข้มแข็งแบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม เน้น สนับสนุนการรวมตัว และดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ เยาวชนคนรุ่นใหม่ คนวัยทำงาน ผู้สูงอายุ ให้มาเป็นกำลังของการพัฒนาเพื่อส่วนรวม การสร้างกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ให้เป็นเครือข่ายเรียนรู้ร่วมกันทางสังคม และการยกย่องให้คุณค่ากับการทำประโยชน์ร่วมกันเพื่อสังคม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เน้น สนับสนุนการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ

สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง และการจัดการตนเอง รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองและการพึ่งพากันเอง เน้น สนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ชุมชนได้บริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง โดยมีทีมงานของกรมพัฒนาสังคมที่เกี่ยวข้อง อาทิ การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง การคุ้มครองสวัสดิการกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบปัญหาทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมพลังกลไกภาคประชาสังคม อาสาสมัคร เพื่อเข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคม อาทิ กลไก อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กลไก CSR องค์กรสวัสดิการสังคม อาทิ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นกลไกภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ที่เป็นกฎหมายหลักด้านการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย

### 3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยมีประเด็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมายของการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยในช่วงวัยแรงงาน เน้น ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาด มีการทำงานตามหลักการทำงาน ที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ โดยยุทธศาสตร์นี้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายของกรมที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน ผู้ประสบปัญหาทางสังคม

### 4) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายกำหนดให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ภาครัฐมีความทันสมัย บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถ มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดให้ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้า ของภูมิภาค เน้น การปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐมีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้ เน้น มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์ การจัดการข้อมูล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ

ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ เน้น การใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการระดับต่างๆ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ เน้น การติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ภาครัฐมีความทันสมัย เป็นการพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย เน้น ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจรวมทั้งนำองค์ความรู้ ในแบบสหวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้

บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถ มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เน้น ความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพ และคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผน กำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก แต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนา ตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เน้น พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐ และวางมาตรการที่เหมาะสม กับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ๆ สร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน พัฒนาภาวะผู้นำในทุกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบมีความเป็นมืออาชีพ

ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ ประชาชนและภาคีต่างๆ ในสังคมร่วมมือกัน ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เน้น ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชน และภาคีเครือข่าย ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมภาคีต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐบุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต เน้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเลี่ยงการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยภายใต้ภารกิจของกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ มุ่งเน้นการพัฒนางานองค์กรสมรรถนะสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศ และฐานข้อมูลที่ทันสมัย พัฒนาและยกระดับกระบวนการบริการประชาชน และการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีช่องทางการในการอำนวยความสะดวกประชาชนให้สามารถเข้าถึง บริการของกรมได้อย่างสะดวก

## 2.2 แผนระดับที่ 2 (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

### 2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### (1) ประเด็น ความมั่นคง

##### (1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 1 ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- เป้าหมายที่ 2 บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายในพื้นที่เป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีกันในชุมชน และเกิดความสุขในพื้นที่

##### (1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การรักษาความสงบภายในประเทศ

- แนวทางการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ธรรมาภิบาลเสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย และชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์

พระราชกรณียกิจของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ

- แนวทางการพัฒนาที่ 4 สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ มุ่งให้ความสำคัญกับการที่ประชาชนและหน่วยงาน/องค์กรทุกภาคส่วน ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความรักสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ตามบทบาทอำนาจหน้าที่ เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (1) กำหนดองค์กร/กลไกบริหารจัดการ ความขัดแย้งแบบบูรณาการบนหลักนิติธรรมและหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย ตลอดถึงการเคารพต่อความเห็นต่าง (2) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ พร้อมกับสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน (3) ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และสิทธิหน้าที่ของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (4) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย (5) มุ่งเน้นการบริหารและการดำเนินการภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมชุมชน (6) มุ่งเสริมสร้างผู้นำต้นแบบในระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ ของความสามัคคีปรองดอง (7) มุ่งเสริมสร้างจิตสำนึกเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ (8) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมของคนในสังคม เพื่อเสริมสร้างความรักสามัคคีและความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 2 คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความรักสามัคคีปรองดองของคนในชาติ

- ส่งเสริมความรู้ สร้างจิตสำนึกให้แก่กลุ่มเป้าหมายในด้านสถาบันหลักของชาติ ให้เกิดความรัก ความหวงแหนความเป็นไทย อีกทั้งการน้อมนำ และเผยแพร่ศาสตร์พระราชกรณียกิจพอเพียง แนวทางพระราชดำริต่าง ๆ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

(1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

- แนวทางการพัฒนาที่ 9 ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งจัดการกับเงื่อนไขปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมดสิ้นไป และเผื่อระวังมิให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชกรณียกิจพอเพียง มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันปัญหา ตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสันติสุขอย่างยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งประเทศ และนานาชาติต่อไป โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์กลางหลักของปัญหาและแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการและแนวร่วมในทุกระดับ (2) ดำเนินการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ และกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง (3) ระวังยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต (4) ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง และ (5) ให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติและภาคประชาชน

- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 2 ภาคใต้มีความสงบสุข รมเย็น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- การบูรณาการและการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย (จังหวัดชายแดนภาคใต้) ในการร่วมกันซ่อมแซมบ้านเรือนราษฎรที่ยากจน และด้วยโอกาส ให้มีบ้านเรือนอาศัย ที่มั่นคงถาวร ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยมากขึ้น และเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและครอบครัวปลอดภัยมากขึ้น สร้างความมั่นคงทางจิตใจได้อีกทางหนึ่ง

## (2) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

### (2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

### (2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

- เป้าหมายของแผนย่อย แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูงตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและ ความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- เน้นการพัฒนาและยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งทักษะฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะภาษา มีการทำงานตามหลักการทำงานที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ

## (3) ประเด็น พลังทางสังคม

### (3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- ส่งเสริม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายในการร่วมเป็นกลไกในการทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมถึงการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัด

### (3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน โดยการนำทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องของการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน และเสียสละ โดยยึดหลักคุณธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มาส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมทั้งการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัด ผ่านการระดมพลังความร่วมมือของรัฐและภาคประชาชนในระดับจังหวัด การส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบายและการบริหารจัดการในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกและระบบ

การสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอ ตำบล และชุมชน เพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาและมีพื้นที่สาธารณะ เพื่อรักษาหรือปัญหาสาธารณะของพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอจนถึงระดับจังหวัด

- แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในทุกมิติ โดยสร้างมาตรการจูงใจ และจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน ดำเนินการ และติดตาม ประเมินการพัฒนา รวมทั้งการวางระบบการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- เป้าหมายของแผนย่อย ภาคีการพัฒนาที่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - ส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมทั้งการพัฒนาไกลและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัดผ่านการระดมพลังความร่วมมือของภาครัฐ และภาคประชาชนในระดับจังหวัด ส่งเสริมการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับชุมชนเพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่

- ส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในทุกมิติ โดยสร้างมาตรการจูงใจ ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน ดำเนินการ และติดตาม ประเมินการพัฒนา

#### (4) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

(4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 1 คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
  - พัฒนา ส่งเสริมมาตรการระบบคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน การช่วยเหลือสังคมสำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจนให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ

(4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 ขยายฐานความคุ้มครองทางสังคม โดยกำหนดระดับมาตรฐานขั้นต่ำของสวัสดิการแต่ละประเภทแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ทำให้ประชาชนทุกช่วงวัยต้องเจอสถานะความยากจนกรณีประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องสูญเสียรายได้ เพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิตทางสังคมได้ โดยการจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่างๆ ให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน บริการสังคม การประกันสังคม การช่วยเหลือทางสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดโครงการคุ้มครองทางสังคม สำหรับผู้ด้อยโอกาส และคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่างๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่างๆ ในประเทศไทย

- แนวทางการพัฒนาที่ 4. การบริหารจัดการงบประมาณและแหล่งรายได้ พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง โดยจัดสรรงบประมาณด้านการสร้างหลักประกันทางสังคมให้อยู่บนฐานความยั่งยืนทางการคลัง รวมถึงพัฒนาสมรรถนะ องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ยั่งยืนเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - จัดระบบหรือมาตรการให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน บริการสังคม การช่วยเหลือสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการสำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ

- พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง โดยจัดสรรงบประมาณด้านการสร้างหลักประกันทางสังคมให้อยู่บนฐานของความยั่งยืนทางการคลัง รวมถึงพัฒนาสมรรถนะ องค์ความรู้ที่เหมาะสมในการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ยั่งยืน เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

#### (4.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย โดยพัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและครอบคลุมครบกลุ่ม อาทิ ทั้งเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย เหยื่อของความรุนแรงต่างๆ และการค้ามนุษย์ แรงงานในภาคการผลิตที่มีความเสี่ยง ผู้ติดเชื้อ และบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

- แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก-เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

- แนวทางการพัฒนาที่ 3 ระดมพลังความร่วมมือสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งตนเอง ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันพื้นฐานในการจัดระบบการคุ้มครองทางสังคมแก่สมาชิกของตน โดยมีภาคีต่างๆ เกื้อหนุนตามศักยภาพ/ความพร้อมของแต่ละภาคีโดยภาครัฐส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการรวมกลุ่มองค์กรชุมชน และเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งมีการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในการเป็นทุนทางสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายในสังคม

- เป้าหมายของแผนย่อย มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - พัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือ การจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งพาตนเอง โดยภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดสวัสดิการสังคม

## (5) ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

### (5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 1 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
- เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
  - พัฒนาการให้บริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ โดยมีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความคล่องตัว กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพิ่มประสิทธิภาพ

### (5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่างๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

- แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

- แนวทางการพัฒนาที่ 3 ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวก ทันทสถานการณ์

- เป้าหมายของแผนย่อย งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - จัดรูปแบบการให้บริการที่มีความสะดวก มีความเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จตามความต้องการของผู้รับบริการโดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

### (5.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การบริหารจัดการการเงินการคลัง

- แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแต่ละแผนงาน/โครงการ และเป้าหมายร่วมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสถานการณ์และความเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้เครื่องมือด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ มิติอย่างยั่งยืน

- แนวทางการพัฒนาที่ 5 กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ ทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ และภารกิจพื้นที่ มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินงาน เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจสอบ และนำไปสู่การปรับแนวทาง การดำเนินงานที่เหมาะสมได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และจัดให้มีการรายงานการติดตามประเมินผลในการบรรลุเป้าหมายต่อสาธารณะเป็นประจำ รวมทั้งการตรวจสอบโดยองค์กรอิสระต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

- เป้าหมายของแผนย่อย หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- การจัดทำงบประมาณที่ตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย และมีการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อการบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการรายงานการติดตามประเมินผลเผยแพร่ต่อสาธารณะ

#### (5.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปรับสมดุลภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินการที่สาคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และการสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน เอกชน ในรูปแบบโมเดลประชารัฐ มาร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ โดยจัดให้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อน การวิเคราะห์และทบทวนภารกิจของภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อกำหนดภารกิจหลักที่ให้ภาครัฐดำเนินการ อาทิ การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการกำหนดแนวทาง การพัฒนาภาครัฐที่สำคัญ สามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างเหมาะสม การกำกับดูแล การเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การกำกับทำให้บริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการคำนึงถึงความมั่นคงของมนุษย์และรัฐ และจัดให้มีการยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น รวมทั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบริการสาธารณะที่สร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ เช่น การจ้างเหมาบริการ และการทำงานแบบจัดบริการร่วม เป็นต้น พร้อมทั้งจัดให้มีการเตรียมความพร้อมหรือการสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมดำเนินการของภาครัฐ ปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบการ รวมทั้งการกำหนดกฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนทุกขนาดและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว

- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- สนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน เอกชน มาร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่างๆ กำหนดแนวทางการพัฒนาภาครัฐ จัดให้มีการยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น รวมทั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบริการสาธารณะร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ เช่น การทำงานแบบจัดบริการร่วม เป็นต้น พร้อมทั้งจัดให้มีการเตรียมความพร้อมหรือการสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมดำเนินการของภาครัฐ

#### (5.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยง การทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาครัฐกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- เป้าหมายของแผนย่อย ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัว

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - พัฒนาให้เป็นภาครัฐทันสมัย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ และมีการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน

#### (5.6) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างและพัฒนาศูนย์กลางภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มีมาตรฐาน และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กำลังคนภาครัฐมีความเหมาะสมกับภารกิจของภาครัฐและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการบริหารกำลังคนให้มีความคล่องตัว ยืดหยุ่นคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผนกำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว

- แนวทางการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาศูนย์กลางให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ โดยมีการประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรภาครัฐตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างความก้าวหน้าให้กับบุคลากรภาครัฐตามความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างกลไกให้บุคลากรภาครัฐสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาระบบการจ้างงานบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับภารกิจในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจ้างงานที่มีลักษณะชั่วคราว ให้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน โดยปรับปรุงวิธีการกำหนดและพิจารณาค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับลักษณะงานและภารกิจรวมถึงสามารถเทียบเคียงกับตลาดการจ้างงานได้อย่างสมเหตุสมผล โดยไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำของค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ระหว่างบุคลากรของรัฐ

- แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

- แนวทางการพัฒนาที่ 4 สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้นำและผู้บริหารภาครัฐมีความคิดเชิงกลยุทธ์ มีความเข้าใจสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก มีความสามารถในการนำหน่วยงาน และมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว โดยต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดให้ตนเองมีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันจะช่วยทำให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

- เป้าหมายของแผนย่อย บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ
  - พัฒนาระบบการบริหารกำลังคนให้มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดการหมุนเวียนแลกเปลี่ยนในหลากหลายระดับ เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรในทุกระดับโดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในทุกระดับให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ เช่น ทักษะภาษา ทักษะด้านการงานเฉพาะทาง ทักษะดิจิทัล และการปรับทัศนคติทางความคิดในการทำงาน

**(6) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

**(6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ**

- เป้าหมาย ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
  - การสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว ละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ ในทุกรูปแบบ โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายในการร่วมสอดส่อง เฝ้าระวัง และตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐ

**(6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละอายต่อการกระทำความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการ

ทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้าง วัฒนธรรม และค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรม สุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับ ปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำ หน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมีระเบียบ วินัย และเคารพกฎหมาย

- แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการ สนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน ภาคีรัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้น มิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

- แนวทางการพัฒนาที่ 4 ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้การ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และมีความเท่าทันต่อพลวัต ของการทุจริต โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึง การประเมิน ความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการบูรณาการติดตามประเมินผลการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตภาครัฐในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ ชั้นวางแผน ก่อนดำเนินงาน ชั้นระหว่างการทำงาน และชั้นสรุปผลหลังการทำงาน

- แนวทางการพัฒนาที่ 5 ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลพินิจเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ ลดขั้นตอนกระบวนการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการสร้างความโปร่งใสในการ บริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยการพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการ ของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงานของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการร่วมเฝ้าระวัง และป้องกันการทุจริต คอร์รัปชันที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจ ให้กับผู้ให้เบาะแส

- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 2 คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- การนำเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและตรวจสอบ และแจ้งเบาะแส การทุจริตประพฤติมิชอบในพื้นที่ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

## (7) ประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

### (7.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
  - ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ

### (7.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ ประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศทุกกลุ่ม ตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็ก วัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะ ความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์วิชา เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคม อย่างตรงจุด ยกระดับคุณภาพชีวิต โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมโภชนาการและสุขภาวะที่ดี และทั่วถึง การพัฒนาคนให้มีวินัย ความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ และการเคารพสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้น พื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกระจายอำนาจ การเข้าถึง บริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และ ประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและ ให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ รัฐบาลดิจิทัล ระบบ ข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ กลไกการพัฒนาในเชิงพื้นที่ การพัฒนานวัตกรรมเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ทุกกลุ่ม การใช้ข้อมูลและผลการวิจัย เป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณะ
- เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 คุณภาพชีวิต ศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้นจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมของประชาชนไทย ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล

## 2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

### หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

- เป้าหมายการพัฒนาระดับหมวดหมู่

- เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

- กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 แก้ปัญหาของกลุ่มเปราะบางในเมือง โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบ

โครงสร้างพื้นฐานเมือง อาทิ การออกแบบเมืองตามหลักอารยสถาปัตย์ จัดให้มีระบบสวัสดิการที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มในเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางให้มีสุขภาพกาย และจิตใจที่สมบูรณ์ และส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายชุมชนเมือง ในการช่วยเหลือและดูแลกลุ่มเปราะบางเบื้องต้น ทั้งในภาวะปกติและเมื่อเกิดภัยพิบัติ

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง

- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ

หลากหลายรูปแบบ

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

- เป้าหมายการพัฒนาระดับหมวดหมู่

1) ครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน

- กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าให้ครัวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนากลไกการแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นในระดับพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 บูรณาการระบบความคุ้มครองทางสังคม

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 ปรับปรุงรูปแบบการจัดความคุ้มครองทางสังคม

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 จัดทำระบบการเยียวยาช่วยเหลือในภาวะวิกฤต

กลยุทธ์ที่ 5 การบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อลดความยากจนข้ามรุ่นและจัดความคุ้มครองทางสังคม

- กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 พัฒนาฐานข้อมูลรายบุคคล
- กลยุทธ์ย่อยที่ 5.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล

### หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยประชาชน

- เป้าหมายการพัฒนาระดับหมวดหมู่  
1) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ (สะดวก ประหยัด ตอบโจทยประชาชน)  
2) ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว (เปิดกว้าง ทันสมัย โปร่งใส)

- กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย สะดวก ประหยัด

กลยุทธ์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการบริการภาครัฐ ดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐ โดยเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

#### 2.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

##### 1) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

กลยุทธ์หลักที่ 2 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้แนวทางสันติวิธี การสร้างหลักประกันว่าบุคคลต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเคารพสิทธิศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และให้เกียรติซึ่งกันและกัน การไม่เลือกปฏิบัติไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ภาษา เพศ เพศสภาพวิถีทางเพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือจิต สุขภาพผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดยาเสพติด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา ความเชื่ออื่นการศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รวมถึงการสร้างการตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนให้เห็นคุณค่าการอยู่ร่วมกันในความหลากหลาย

- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความหลากหลายของคนในชาติบนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเท่าเทียมกัน และการไม่เลือกปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างทั่วถึง และการเข้าถึงบริการสาธารณะ พร้อมทั้งส่งเสริมและเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมและกลไกต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการดำรงอยู่ของสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย ตลอดจนสอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง

## 2) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

กลยุทธ์หลักที่ 1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วน ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงในเชิงพื้นที่ ด้วยการนำนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะเรื่องสถาบันหลักของชาติ ความมั่นคงชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ และอาชญากรรมข้ามชาติ ไปใช้กำหนดทิศทางการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาพื้นที่ตำบลเป้าหมายที่มีความเปราะบางทางความมั่นคง เพื่อลดเงื่อนไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ให้กับประชาชนทุกระดับ รวมทั้งมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือในมิติต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างประสานสอดคล้องโดยคำนึงถึงศักยภาพ และความต้องการของชุมชนภายใต้สภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวม

### 2.3 แผนระดับที่ 3 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิมนุษยชน

- แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2568 - 2570 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

#### 1) แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน รัฐต้องมีการพัฒนางานสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การส่งการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเคารพผู้เห็นต่าง เสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชนเป็นระดับต้น กลาง สูง สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐตามความเหมาะสม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

- กิจกรรมส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติราชการ
- กิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในสังกัดกรมฯ เรียนรู้หลักสูตรวิชาสิทธิมนุษยชน
- โครงการอบรมบุคลากรเพื่อเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน ประชาชนในท้องถิ่นที่ไม่ได้รับการจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินตามที่รัฐกำหนดรัฐควรรวบรวมหรือติดตามคืนที่ดินที่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของรัฐ อาทิ ที่ดินป่าเสื่อมโทรมที่ไม่อาจฟื้นฟูสภาพได้ที่ดิน สปก. ที่ดินของหน่วยราชการที่ว่างเปล่า ที่ดินที่มีการถือครองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้นเพื่อนำมาจัดสรรให้ประชาชนและชุมชนให้สามารถทำการเกษตรเพื่อให้เกิดผลผลิตและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยอาจคำนึงถึงชานาที่ทำนาก่อนเป็นลำดับแรกในการจัดสรรและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของภาครัฐนอกจากนี้ ควรมีระบบฐานข้อมูลภาคประชาชนที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำระบบเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก มาใช้ในการตรวจสอบสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ขอรับบริการสาธารณะพึงได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้ตลอดจนมีการจัดทำแผนบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบครบวงจร

- โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง
- โครงการ E-service : ขอรับบริการในนิคมสร้างตนเอง

## 2) แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ทราบกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตามความสามารถของประเทศ ปัจจุบันแม้จะมีข้อกำหนดนโยบายต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อจัดการกับผู้ที่มีปัญหาสถานะบุคคลแต่กลับพบว่าไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจข้อกำหนดนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนขั้นตอนปฏิบัติได้ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมาย นโยบาย มาตรการสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลเหล่านี้ ได้เข้าถึงและเข้าใจข้อกำหนด รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เข้าถึง เข้าใจกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ได้ง่าย เพื่อให้การช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ มีการทำคู่มือประชาสัมพันธ์การเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในการจดทะเบียนการเกิด สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิการศึกษา ฯลฯ ของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ เผยแพร่แก่ผู้นำท้องถิ่นมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เพื่อช่วยกันช่วยเหลือดูแลกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน

- การตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลโดยสารพันธุกรรม DNA ร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันโครงการฝึกอบรมแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน

- โครงการขับเคลื่อนสวัสดิการโดยรัฐและศูนย์เรียนรู้ชุมชนบนพื้นที่สูง
- โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากชุมชนบนพื้นที่สูงด้วยพลังสร้างสรรค์

## 3) แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ และควรส่งเสริมการบำบัดทางสังคมจิตใจ (Psychosocial Intervention) สำหรับผู้ป่วยโรคจิตเวช

- การดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตเวชในสถานรองรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568

## 1) แผนปฏิบัติการราชการ เรื่อง การพัฒนาระบบสวัสดิการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายและสังคมอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการคุ้มครองตามสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น

1.3 พัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนแนวทางการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การบูรณาการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างผลิตภาพ การเข้าถึงปัจจัยพื้นฐาน เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน ตลอดจนการใช้ทุนทางสังคม อาทิ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน ศาสนสถาน รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โครงการพัฒนาการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง

- โครงการพัฒนาการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง

## 2) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การเสริมพลังภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการ

เป้าหมาย : ทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคม โดยการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคม และเสริมสร้างแรงจูงใจ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การยกย่องเชิดชู การประกาศเกียรติคุณ การให้ค่าตอบแทน ในบางกรณี การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน เป็นต้น

- โครงการส่งเสริมกลไกและเครือข่ายเพื่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

## 3) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาบริการและประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

เป้าหมาย : 1) งานบริการประชาชนที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

2) เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงมีความคล่องตัว

3) บุคลากรมีสมรรถนะสูง ยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม

และเป็นมืออาชีพ

3.1 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศ และฐานข้อมูลที่ทันสมัย พัฒนาและยกระดับกระบวนการบริการประชาชน และการบริหารจัดการองค์กร โดยใช้ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และฐานข้อมูลที่ทันสมัยโดยการพัฒนาระบบงานการให้บริการประชาชนในระบบดิจิทัล การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้มีช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่หลากหลาย รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาผู้ใช้งานระบบระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศ และฐานข้อมูล ทั้งบุคลากร และประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้และทักษะในการใช้งานและการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล จัดทำคู่มือการใช้งานที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (Digital Divide) ของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสทางสังคม

3.4 บริหารกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ยึดหลักคุณธรรม วางแผนกำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้งภายใต้ระบบคุณธรรม เอื้อต่อการหมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้าย การวางแผนอัตรากำลังที่เหมาะสมในแต่ละสายงาน ความก้าวหน้าตามสายอาชีพ รวมถึงการทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐานเหมาะสมกับภาระงาน พัฒนาศักยภาพบุคลากรมีทักษะเรียนรู้ที่ทันสมัย เป็นมืออาชีพ มีคุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะและสมรรถนะตามสายงานที่ปฏิบัติ (Functional Skillset) ส่งเสริมความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถทำงานได้หลากหลาย (Multi Skillset) และมีทักษะอื่นที่จำเป็น (Soft Skill)

เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะในการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกับผู้อื่น การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาการสร้างความรอบความคิด (Growth Mindset) ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส และการไม่ทนต่อการทุจริต

- โครงการการพัฒนาและยกระดับกระบวนการบริการประชาชนและการบริหารจัดการองค์กรโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

- โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

- **แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569**

- 1) **แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง**

**ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน** รัฐต้องมีการพัฒนางานสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการดำเนินงานและการสร้างเสริมศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การส่งการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเคารพผู้เห็นต่าง เสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชนเป็นระดับต้น กลาง สูง สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐตามความเหมาะสม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

- โครงการปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ (กิจกรรมเรียนรู้ออนไลน์ หัวข้อ “สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติราชการ” ของสำนักงาน ก.พ.)

- กิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในสังกัดกรมฯ กำหนดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในแผนพัฒนารายบุคคล (IDP)

- โครงการอบรมบุคลากรเพื่อเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

- โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้ระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม (ระบบ CIR)

**ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน** ประชาชนในท้องที่ไม่ได้รับการจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินตามที่รัฐกำหนดรัฐควรรวบรวมหรือติดตามคืนที่ดินที่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของรัฐ อาทิ ที่ดินป่าเสื่อมโทรมที่ไม่อาจฟื้นฟูสภาพได้ที่ดิน สปก. ที่ดินของหน่วยราชการที่ว่างเปล่า ที่ดินที่มีการถือครองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้นเพื่อนำมาจัดสรรให้ประชาชนและชุมชนให้สามารถทำการเกษตรเพื่อให้เกิดผลผลิตและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยอาจคำนึงถึงชวาวาที่ทำมาก่อนเป็นลำดับแรกในการจัดสรรและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของภาคีรัฐนอกจากนี้ ควรมีระบบฐานข้อมูล ภาคประชาชนที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำระบบเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักมาใช้ในการตรวจสอบสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ขอรับบริการสาธารณะพึงได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้ตลอดจนมีการจัดทำแผนบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบครบวงจร

- โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง

- ระบบฐานข้อมูลนิคมสร้างตนเอง

ข้อเสนอแนะ 5) รัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบของการสื่อสาร ได้แก่ การไม่ปิดกั้นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง นำเสนอข้อมูลสถานการณ์อย่างรอบด้าน รับฟังเสียงสะท้อนจากสื่อมวลชน องค์กรอิสระ ภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นกระบอกเสียงของประชาชน อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเรียกขอข้อมูลตามสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ชี้แจงปัญหาที่ได้รับการบ่งชี้ว่าได้มีการจัดการแก้ไขปัญหาอย่างไร พร้อมทั้งนำข้อมูลที่น่าเสนอโดยภาคประชาสังคมไปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดการแก้ไขปัญหา

- โครงการเสวนาวิชาการด้านสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ เนื่องในโอกาสวันสังคม สงเคราะห์โลก

## 2) แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อให้เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

- โครงการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ในชุมชนบนพื้นที่สูงและพัฒนาสื่อความรู้ในพิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราชภูมบนพื้นที่สูง
- โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงตามวิถีอัตลักษณ์

ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ทราบกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตามความสามารถของประเทศ ปัจจุบันแม้จะมีข้อกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อจัดการกับผู้ที่มีปัญหาสถานะบุคคลแต่กลับพบว่าไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจข้อกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนขั้นตอนปฏิบัติได้ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมาย นโยบาย มาตรการสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลเหล่านี้ได้เข้าถึงและเข้าใจข้อกฎหมาย รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เข้าถึง เข้าใจกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ได้ง่าย เพื่อให้การช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ มีการทำคู่มือประชาสัมพันธ์การเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในการจดทะเบียนการเกิด สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิการศึกษา ฯลฯ ของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ เผยแพร่แก่ผู้นำท้องถิ่นมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เพื่อช่วยกันช่วยเหลือดูแลกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชนการตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลโดยสารพันธุกรรม DNA ร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันโครงการฝึกอบรมแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน

- โครงการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง (Highland Next)

### 3) แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ และควรส่งเสริมการบำบัดทางสังคมจิตใจ (Psychosocial Intervention) สำหรับผู้ป่วยโรคจิตเวช

- การดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตเวชในสถานรองรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- แผนปฏิบัติการรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

#### 1) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาระบบสวัสดิการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย และสังคมอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการคุ้มครองตามสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น

1.3 พัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนแนวทางการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การบูรณาการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างผลิตภาพ การเข้าถึงปัจจัยพื้นฐาน เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน ตลอดจนการใช้ทุนทางสังคม อาทิ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน ศาสนสถาน รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมโครงการพัฒนาการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง

- โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง
- โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงตามวิถีอัตลักษณ์
- โครงการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง

(Highland Next)

# แผนผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

## ความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน (พ.ศ. 2568 - 2570) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

**01** ด้านความมั่นคง

**03** ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์

**04** ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

**06** ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

**01** ประเด็นความมั่นคง

**11** ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

**15** ประเด็นพลังทางสังคม

**17** ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

**20** ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

**21** ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

**23** ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

**08** หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดโตได้อย่างยั่งยืน

**09** หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

**12** หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

**13** หมายเหตุที่ 13 ภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

**01** การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

**17** การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

แผนระดับ 3

แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมไทย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

### วิสัยทัศน์ “ประชาชนเข้าถึงโอกาส และการคุ้มครองทางสังคม มีความมั่นคงในชีวิต”

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กระทรวง พ.ม.

**เรื่องที่ 1** พัฒนาศักยภาพคนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวอย่างยั่งยืน

**เรื่องที่ 2** สร้างโอกาสและยกระดับการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย

**เรื่องที่ 3** พัฒนาการทางสังคม สร้างการมีส่วนร่วม เสริมเศรษฐกิจฐานรากสู่การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

**เรื่องที่ 4** มุ่งพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะ และผลสัมฤทธิ์สูง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

### วิสัยทัศน์ “กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสวัสดิการพัฒนาสู่การพึ่งพาตนเอง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม”

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กรม พ.ส. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568)

**เรื่องที่ 1** การพัฒนาระบบสวัสดิการ ยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายและสังคมอย่างยั่งยืน

**เรื่องที่ 2** การเสริมพลังภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการ

**เรื่องที่ 3** การพัฒนาบริการและประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน (พ.ศ. 2568 - 2570) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

**เรื่องที่ 1** แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

**เรื่องที่ 2** แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

**เรื่องที่ 3** แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

### บทที่ 3

## สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี พ.ศ. 2569 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

### 1) แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี พ.ศ. 2569 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี พ.ศ. 2569 ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570) โดยเป็นแผนรายด้าน จำนวน 1 ด้าน และแผนรายกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

แผนรายด้าน	แผนรายกลุ่ม
<input checked="" type="checkbox"/> 1) ด้านการเมืองการปกครอง	<input type="checkbox"/> 1) กลุ่มผู้ใช้แรงงาน
<input type="checkbox"/> 2) ด้านกระบวนการยุติธรรม	<input type="checkbox"/> 2) กลุ่มผู้เสียหายและเหยื่อในกระบวนการยุติธรรม
<input type="checkbox"/> 3) ด้านสาธารณสุข	<input type="checkbox"/> 3) กลุ่มเด็กและสตรี
<input type="checkbox"/> 4) ด้านการศึกษา	<input type="checkbox"/> 4) กลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
<input type="checkbox"/> 5) ด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ	<input type="checkbox"/> 5) กลุ่มผู้สูงอายุ
	<input type="checkbox"/> 6) กลุ่มผู้เสพยาเสพติด
	<input type="checkbox"/> 7) กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ
	<input checked="" type="checkbox"/> 8) กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์
	<input type="checkbox"/> 9) กลุ่มคนพิการ
	<input type="checkbox"/> 10) กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ
	<input checked="" type="checkbox"/> 11) กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

**แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปี พ.ศ. 2569**  
**ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)**

1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง ส่วน ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน รัฐต้องมีการพัฒนางานสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการดำเนินงานและการสร้างเสริมศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การส่งการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเคารพผู้เห็นต่าง เสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชนเป็นระดับต้น กลาง สูง สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐตามความเหมาะสม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน</p> <p>ตัวชี้วัด จำนวนเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับควรได้รับการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น</p>							
1	โครงการปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ (กิจกรรมเรียนรู้ออนไลน์ หัวข้อ “สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติราชการ” ของสำนักงาน ก.พ.)	ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักสิทธิมนุษยชนสากลเชื่อมโยงกับการปฏิบัติราชการ	ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ	เรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning สำนักงาน ก.พ.	1. เชิงปริมาณ จำนวนผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ จำนวน 50 คน 2. เชิงคุณภาพ ร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการอบรมที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจตามเกณฑ์ที่กำหนด	สลก.	✓ -

1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
2	กิจกรรมส่งเสริมบุคลากร ในสังกัดกรมฯ กำหนด ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ในแผนพัฒนารายบุคคล (IDP)	เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรใน สังกัดกรมฯ ทุกระดับมีการ พัฒนาความรู้ด้านสิทธิ มนุษยชนซึ่งกำหนดใน แผนพัฒนารายบุคคล (IDP) โดยกำหนดให้ บุคลากรจัดทำแผนพัฒนา รายบุคคล (IDP โดยบรรจุ ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน และเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือกิจกรรมการ เรียนรู้ทั้งในรูปแบบการ เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) หรือการ เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ที่ส่วนราชการเป็น ผู้ดำเนินการเองหรือเข้า ร่วมกับหน่วยงานภายนอก	บุคลากรในสังกัดกรม พัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	เข้าร่วมอบรมหลักสูตร/ โครงการด้านสิทธิ มนุษยชน หรือเรียนรู้ ผ่านระบบ E-Learning ของกรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ	1. <b>เชิงปริมาณ</b> ร้อยละ 85 ของบุคลากรที่มีการ พัฒนาความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน 2. <b>เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละ 85 ของของบุคลากร ที่ผ่านการอบรมตามเกณฑ์ ที่กำหนด	สลก.	✓	✓

### 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
3	โครงการอบรมบุคลากรเพื่อ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติ ควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559	เพื่อให้บุคลากรเจ้าหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติ ควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559 มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องและสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักเจตนาของ พระราชบัญญัติ กลุ่มเป้าหมายได้รับการ คุ้มครองอย่างเหมาะสม	บุคลากรที่เป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พระราชบัญญัติ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และ พระราชบัญญัติ ควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559บุคลากรที่ ปฏิบัติงานด้านการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และบุคลากรที่ ปฏิบัติงานควบคุมการ ขอทาน (เจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานสังกัดพัฒนา สังคมและสวัสดิการ, สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด และ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น)	การจัดอบรม	1. <b>เชิงปริมาณ</b> จำนวนผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้ความเข้าใจ จำนวน 100 คน 2. <b>เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมที่ ผ่านการทดสอบความรู้ความ เข้าใจตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ น้อยกว่าร้อยละ 80	กคส.	✓	✓

1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
4	โครงการประชุมเชิง ปฏิบัติการการใช้ระบบ ฐานข้อมูลกลางในการ จัดเก็บและสืบค้นข้อมูล บุคคลสูญหายและพิสูจน์ ศพนิรนาม (ระบบ CIR)	1. เพื่อยกระดับการบูรณา การความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หนุน เสริมให้มีเครื่องมือในการ ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายได้ อย่างเป็นรูปธรรม ลดความ ซ้ำซ้อน และเพิ่มความ รวดเร็วในการปฏิบัติงาน 2. เพื่ออบรมบุคลากรและ เจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ทักษะ ในการใช้งานระบบฐานข้อมูล การตรวจพิสูจน์บุคคลสูญ หายและศพนิรนาม (CIR) ได้ อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อให้บุคลากรและ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถดำเนินการให้ กลุ่มเป้าหมายได้รับการ คุ้มครองและการเข้าถึงสิทธิ ของกลุ่มเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ	ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่กองคุ้มครอง สวัสดิภาพและ เสริมสร้างคุณภาพ ชีวิต/สถานคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง/ศูนย์ คุ้มครองและ เสริมสร้างคุณภาพ ชีวิตจังหวัด/นิคมสร้าง ตนเอง/ศูนย์พัฒนา ราษฎรบนพื้นที่สูง	การจัดอบรม	1. เซึ่งปริมาณ จำนวนผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้ความเข้าใจ จำนวน 248 คน 2. เซึ่งคุณภาพ ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมที่ ผ่านการทดสอบความรู้ความ เข้าใจตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95	กคส.	✓	✓

### 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
-------	----------------------------	---	---------------	--	--	--------------------------	------------------------------	---------------------------------

**ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน** ประชาชนในท้องที่ไม่ได้รับการจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินตามที่รัฐกำหนดรัฐควรรวบรวมหรือติดตามคืนที่ดินที่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของรัฐ อาทิ ที่ดินป่าเสื่อมโทรมที่ไม่อาจฟื้นฟูสภาพได้ ที่ดิน สปก. ที่ดินของหน่วยราชการที่ว่างเปล่า ที่ดินที่มีการถือครองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้นเพื่อนำมาจัดสรรให้ประชาชนและชุมชนให้สามารถทำการเกษตรเพื่อให้เกิดผลผลิตและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยอาจคำนึงถึงชาวนาที่ทำนาก่อนเป็นลำดับแรกในการจัดสรรและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของภาครัฐนอกจากนี้ ควรมีระบบฐานข้อมูล ภาคประชาชนที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำระบบเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก มาใช้ในการตรวจสอบสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ขอรับบริการสาธารณะพึงได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้ ตลอดจนมีการจัดทำแผนบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบครบวงจร

#### ตัวชี้วัด 4.1 มีมาตรการในการบริหารจัดการที่ดินที่มีประสิทธิภาพ

1	โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง	เพื่อให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สมาชิกนิคมสร้างตนเอง	<b>1) การรังวัดที่ดิน</b> - จ้างช่างเอกซนรังวัดที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองจำนวน 2,000 แปลง  <b>2) ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตนิคมสร้างตนเอง</b> - แปลงจัดสรร แปลงราษฎรเดิม - ที่สงวนเพื่อกิจการนิคมตรวจสอบกรณีพิพาทและข้อร้องเรียน	<b>1. เเชิงปริมาณ</b> - ประชากรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ 2,500 คน - สมาชิกนิคม ราษฎร และประชาชนทั่วไปในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ได้รับทราบจำนวนแปลงในที่ และที่ตั้งแปลงในที่ดิน 2,000 แปลง  <b>2. เเชิงคุณภาพ</b> - พื้นที่เป้าหมายเกิดการพัฒนากิจการให้บริการด้านบริหารจัดการที่ดิน 43 แห่ง	กพพ.	✓	✓
---	---	---	----------------------	---	--	------	---	---

## 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
				3) งานบรรจุสมาชิกนิคม สร้างตนเอง (น.ค1) และ งานออกหนังสือแสดง การทำประโยชน์ (น.ค. 4) การอนุญาตให้ใช้ ประโยชน์ในที่ดินตาม มาตรา 15 พระราชบัญญัติจัดที่ดิน เพื่อการครองชีพ	- พื้นที่ได้รับข้อมูลผู้ครอบครอง และทำประโยชน์ที่ถูกต้อง จำนวนแปลงในที่ดินเนื้อที่และ ที่ตั้งแปลงในที่ดินถูกต้อง ครบถ้วน 15 แห่ง ดังนี้ 1) นิคมสร้างตนเองลพบุรี จังหวัดลพบุรี 2) นิคมสร้างตนเองระยอง จังหวัดระยอง 3) นิคมสร้างตนเองคลองนาใส จังหวัดสระแก้ว 4) นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี 5) นิคมสร้างตนเองเขื่อนอุบล รัตน์ จังหวัดขอนแก่น 6) นิคมสร้างตนเองห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี 7) นิคมสร้างตนเองโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย 8) นิคมสร้างตนเองกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์			

## 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
-------	----------------------------	---	---------------	--	--	--------------------------	------------------------------	---------------------------------

- 9) นิคมสร้างตนเองลำปาง  
จังหวัดกาฬสินธุ์
- 10) นิคมสร้างตนเองคำสร้อย  
จังหวัดมุกดาหาร
- 11) นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน  
จังหวัดอุตรดิตถ์
- 12) นิคมสร้างตนเองตากฟ้า  
จังหวัดนครสวรรค์
- 13) นิคมสร้างตนเองบางระกำ  
จังหวัดพิษณุโลก
- 14) นิคมสร้างตนเองกระเสียว  
จังหวัดสุพรรณบุรี
- 15) นิคมสร้างตนเอง  
ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัด  
ประจวบคีรีขันธ์

### 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
2	ระบบแจ้งเตือนการต่อ สัญญาใช้ประโยชน์ที่ดิน สงวนฯ (e-Tracking)	เพื่ออำนวยความสะดวก ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง บริการของกรมฯ ได้อย่าง สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเชื่อมโยงข้อมูลไป ให้บริการบน “ทางรัฐ” เพื่อให้ประชาชนผู้เช่า สามารถติดตามสถานะและ ได้รับการแจ้งเตือนผ่าน แอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” และ E-mail ของ ผู้ใช้บริการเมื่อใกล้หมด สัญญาฯ ช่วยให้ไม่ขาด สิทธิในการเช่าพื้นที่และใช้ ประโยชน์ฯ ได้อย่าง ต่อเนื่อง อีกทั้งลดความ ผิดพลาด และความล่าช้า ของหน่วยงาน	สมาชิกและราษฎร ในพื้นที่นิคมสร้าง ตนเอง	ที่ดินสงวนเพื่อกิจการ นิคมมีรายละเอียด ดำเนินการในปี 68 1. ดำเนินการบันทึก ข้อมูลการขออนุญาตใช้ ที่ดินสงวนเพื่อกิจการ นิคม ในระบบงานนิคม สร้างตนเอง เพื่อเป็น ฐานข้อมูลในการเชื่อมโยง เข้ากับระบบบริการ ประชาชนผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) โดย เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค (จนท.นิคม ฯ) ของนิคม 43 แห่ง ประกอบไปด้วยข้อมูล 1.1 ข้อมูลการใช้ ประโยชน์ที่ดิน 1.2 ข้อมูลผู้ขออนุญาตใช้ ประโยชน์พื้นที่นิคม/ ผู้มีส่วนร่วม	การมีระบบแจ้งเตือนการต่อ สัญญาใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนฯ (e-Tracking) โดยเชื่อมโยง ข้อมูลไปให้บริการบนแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เพื่อให้ประชาชน สามารถติดตามสถานะและ ได้รับการแจ้งเตือนผ่านแอป พลิเคชัน “ทางรัฐ” และ E-mail ของผู้ใช้บริการ	กพพ.	✓	✓

## 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
-------	----------------------------	---	---------------	--	--	--------------------------	------------------------------	---------------------------------

- 1.3 ข้อมูลการใช้  
ประโยชน์พื้นที่นิคมฯ
- 1.4 ข้อมูลสัญญา
- 1.5 ข้อมูลการชำระเงิน  
(ค่าใช้จ่ายพื้นที่นิคมฯ)
- 1.6 ข้อมูลเงินค้ำประกัน  
สัญญา
2. ปรับปรุงข้อมูลการ  
อนุญาตให้ต่อสัญญา และ  
การจัดเก็บเงินค่าบำรุง  
เพื่อกิจการนิคม

### 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 5) รัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่าง ๆ ให้ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบของการสื่อสาร ได้แก่ การไม่ปิดกั้นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง นำเสนอข้อมูลสถานการณ์อย่างรอบด้าน รับฟังเสียงสะท้อนจากสื่อมวลชน องค์กรอิสระ ภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นกระบอกเสียงของประชาชน อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเรียกขอข้อมูลตามสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ชี้แจงปัญหาที่ได้รับการบ่งชี้ว่าได้มีการจัดการแก้ไขปัญหาอย่างไร พร้อมทั้งนำข้อมูลที่นำเสนอโดยภาคประชาสังคมไปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดการแก้ไขปัญหา</p>								
<p><b>ตัวชี้วัด 5.1</b> มีช่องทางเพิ่มขึ้น ให้ประชาชน นักวิชาการ และภาคเอกชน ได้นำเสนอปัญหาแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติ</p>								
1	โครงการเสวนาวิชาการ ด้านสวัสดิการสังคม สงเคราะห์ เนื่องในโอกาส วันสังคมสงเคราะห์โลก	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม นักวิชาการ ด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคสถาบัน การศึกษา อาสาสมัคร และประชาชน ทั่วไป ได้รับความรู้ เชิงวิชาการ แนวคิด การพัฒนากิจการดำเนินงาน ด้านสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์	นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม ผู้ปฏิบัติงานด้านสังคม สงเคราะห์จาก หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค การศึกษาในประเทศ ไทยและประเทศใน ภูมิภาคเอเชียและ แปซิฟิก องค์กร สหประชาชาติ และ องค์กรเครือข่ายที่ เกี่ยวข้องกับงานสังคม สงเคราะห์ทั้งใน ประเทศและภูมิภาค	- การประชุมวิชาการ สวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์ ครั้งที่ 17 และ ระดับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ครั้งที่ 9 เนื่อง ในโอกาสวันสังคม สงเคราะห์โลก ในรูปแบบ ผสมผสาน (Hybrid Meeting) เน้นย้ำให้เห็นถึงกลไก ความร่วมมือในระดับ ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และระดับประเทศ โดยเฉพาะบทบาทของ งานสังคมสงเคราะห์ที่มี ส่วนสำคัญต่อขับเคลื่อน ประเด็นทางสังคม	<b>1. เชิงปริมาณ</b> จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด	สำนักงาน ก.ส.ค.	✓	-
					<b>2. เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละความพึงพอใจของ ผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80			

### 1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
		การปฏิบัติงาน อย่างกว้างขวางและทันต่อ สถานการณ์โลก		- แนวคิดหลักของการ ประชุมในปี 2569 คือ แนวคิด Harambee ซึ่งมี ความสัมพันธ์กับสิทธิ มนุษยชนในฐานะที่ยึด หลักการศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม และความ เป็นธรรมทางสังคม โดย มองว่าสันติภาพไม่ได้เกิด จากการปราศจากรุนแรง เท่านั้น แต่ต้องเกิดจาก การที่ทุกคนสามารถมี ส่วนร่วม ได้รับการ ยอมรับ และเข้าถึงสิทธิ พื้นฐานอย่างเท่าเทียม				

### 13. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน		หน่วยปฏิบัติ	
						ที่รับผิดชอบ	ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อให้เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม									
ตัวชี้วัด มีมาตรการ/โครงการ รองรับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570									
1	โครงการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ในชุมชนบนพื้นที่สูงและพัฒนาสื่อความรู้ในพิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราชภูมบนพื้นที่สูง	เพื่อจัดตั้งและพัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนบนพื้นที่สูง (ศรส.) เป็นพื้นที่จัดการความรู้ด้านอัตลักษณ์ชุมชนบนพื้นที่สูง และการพัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่พิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราชภูมบนพื้นที่สูงเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงวิถีอัตลักษณ์เรื่องราวของราชภูมบนพื้นที่สูง 10 กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ประเพณี วิถีชีวิตและการพัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง	ราชภูมบนพื้นที่สูงในพื้นที่ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง 16 แห่ง และพิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราชภูมบนพื้นที่สูง	ดำเนินกิจกรรม และหรือแผนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนบนพื้นที่สูง (ศรส.) โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนบนพื้นที่สูง (ศรส.) และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรม, เกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต ประเพณี การท่องเที่ยว ตามวิถีอัตลักษณ์ และการพัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูงในพื้นที่การจัดแสดง/กิจกรรมต่าง ๆ	1. <b>เชิงปริมาณ</b> จำนวนกลุ่มสวัสดิการ ด้านการประกอบอาชีพรายได้มีความเข้มแข็ง พัฒนาสู่กองทุนสวัสดิการ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือ องค์กรสาธารณประโยชน์ที่สามารถจัดสวัสดิการในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 16 กลุ่ม	กพพ.	✓	✓	
					2. <b>เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ตามวิถีอัตลักษณ์ มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50				

### 13. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
2	โครงการส่งเสริม เศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ตามวิถีอัตลักษณ์	เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาสังคมบนพื้นที่ สูงด้วยระบบเศรษฐกิจ ฐานราก ทูทางสังคม และภูมิปัญญาชุมชนบน พื้นที่สูง พัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชนบนพื้นที่สูงที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อมและ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม อาชีพ และพัฒนาสู่การ เป็นวิสาหกิจชุมชน	ราษฎรบนพื้นที่สูงใน พื้นที่ศูนย์พัฒนารัฐกร บนพื้นที่สูง 16 แห่ง และ พิพิธภัณฑสถานเรียนรู้ราษฎร บนพื้นที่สูง	การฝึกอบรมและพัฒนา ทักษะอาชีพการจัดทำ ข้อมูลบัญชีครัวเรือน รายบุคคล พร้อมบันทึก ข้อมูลลงในระบบบริการ ข้อมูลราษฎรบนพื้นที่สูง ของกรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	<b>1. เชิงปริมาณ</b> จำนวนกลุ่มสวัสดิการ ด้านการประกอบอาชีพ รายได้มีความเข้มแข็ง พัฒนาสู่กองทุนสวัสดิการ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กร สาธารณประโยชน์ ที่สามารถจัดสวัสดิการใน พื้นที่ ไม่น้อยกว่า 16 กลุ่ม  <b>2. เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับการส่งเสริม เศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ตามวิถีอัตลักษณ์ มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	กพพ.	✓	✓

### 13. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ ส่วน กลาง	หน่วยปฏิบัติ ส่วน ภูมิภาค
-------	----------------------------	---	---------------	--	--	--------------------------	------------------------------	---------------------------------

ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ทราบกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตามความสามารถของประเทศ ปัจจุบันแม้จะมีข้อกำหนดนโยบายต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อจัดการกับผู้ที่มีปัญหาสถานะบุคคลแต่กลับพบว่าไม่ใช่ทุกคนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจข้อกำหนดนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนถึงขั้นตอนปฏิบัติได้ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมาย นโยบาย มาตรการ สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลเหล่านี้ ได้เข้าถึงและเข้าใจข้อกำหนด รัฐควรสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เข้าถึง เข้าใจกฎหมาย นโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ได้ง่าย เพื่อให้การช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ มีการทำคู่มือประชาสัมพันธ์การเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในการจดทะเบียน การเกิด สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิการศึกษา ฯลฯ ของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ เผยแพร่แก่ผู้นำท้อง ถิ่นมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เพื่อช่วยกันช่วยเหลือดูแลกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน

**ตัวชี้วัด 3.1** มีกิจกรรม/โครงการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบนโยบาย/มาตรการการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน และกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเหมาะสมตามความสามารถของประเทศ

1	<b>การตรวจพิสูจน์อัต ลักษณ์บุคคลโดยสาร พันธุกรรม DNA ร่วมกับ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์</b>	1. การขยายรูปแบบ การดำเนินงาน ด้านการ พิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล ให้ครอบคลุมหน่วยงาน ในสังกัดกองคุ้มครอง สวัสดิภาพและเสริมสร้าง คุณภาพชีวิต 2. การพัฒนากระบวนการ ด้านการตรวจพิสูจน์อัต ลักษณ์ของหน่วยงาน	1. เจ้าหน้าที่สังกัดกรม พัฒนาสังคมและ สวัสดิการ 2. กลุ่มผู้ใช้บริการที่ไม่มี สถานะทางทะเบียน	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์ บุคคลโดยสารพันธุกรรม DNA ณ หน่วยงานกรม พัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	<b>เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของผู้ใช้บริการใน หน่วยงานที่เป็นบุคคล นิรนามสามารถระบุตัวตน ได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	กคส.	-	✓
---	--	--	--	--	---	------	---	---

### 13. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค

ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันโครงการฝึกอบรมแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน

ตัวชี้วัด มีโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

1	โครงการพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์ สร้างมูลค่าทาง เศรษฐกิจ สังคม และ อัตลักษณ์บนพื้นที่สูง (Highland Next)	เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ด้านอาชีพ สร้างรายได้ ตามวิถีอัตลักษณ์ พัฒนา คุณภาพการผลิต เพิ่มมูลค่า ยกระดับ ผลิตภัณฑ์และส่งเสริม การตลาด การบูรณาการ ความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานในการพัฒนา ทุนมนุษย์ สร้างมูลค่า ทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง	ราษฎรบนพื้นที่สูงใน พื้นที่ศูนย์พัฒนาราษฎร บนพื้นที่สูง 16 แห่ง และ พิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราษฎร บนพื้นที่สูง	ส่งเสริมความรู้และ ฝึก อาชีพ การจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทาง ออนไลน์/ออฟไลน์ รวมถึงการเข้าร่วมงาน แสดงสินค้า/จัดพื้นที่ จำหน่ายในแหล่ง ท่องเที่ยว/หรือสร้าง เครือข่ายกับร้านค้าใน ท้องถิ่นโดยบูรณาการ ความร่วมมือกับ หน่วยงานทุกภาคส่วนใน การพัฒนาทุนมนุษย์ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคมและอัตลักษณ์บน พื้นที่สูง	1. <b>เชิงปริมาณ</b> จำนวนราษฎรบนพื้นที่สูงที่ เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะ ความรู้ด้านอาชีพตามวิถีอัต ลักษณ์ จำนวน 400 คน 2. <b>เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของราษฎรบนพื้นที่ สูงที่เข้าร่วมโครงการฯ มี รายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80	กพพ.	✓	✓
---	--	--	--	--	--	------	---	---

16. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
<p>ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ และควรส่งเสริมการบำบัดทางสังคมจิตใจ (Psychosocial Intervention) สำหรับผู้ป่วยโรคจิตเวช</p>								
<p><b>ตัวชี้วัด</b> จำนวนมาตรการ/กิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้น</p>								
1	การดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการ ที่มีอาการทางจิตเวชใน สถานรองรับของกรม พัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	1. ประสานกรมสุขภาพจิต เพื่อจัดให้มีการตรวจ ประเมินสุขภาพจิต ในเบื้องต้น 2. ผู้ใช้บริการที่มีอาการ ทางจิตเวชได้รับการดูแล ฟื้นฟูทางการแพทย์ อย่างต่อเนื่อง และ สามารถดำรงชีวิตใน สังคมได้อย่างเหมาะสม	ผู้ใช้บริการที่มีอาการ ทางจิตเวช	ระบบโทรเวชกรรม (Telemedicine) ระหว่าง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกับ โรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่	<b>1. เชิงคุณภาพ</b> ร้อยละของผู้ใช้บริการที่มี อาการทางจิตเวชได้รับการ ดูแลฟื้นฟูทางการแพทย์ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60	กคส.	-	✓

**โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปี พ.ศ. 2569  
ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)**

โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
<b>1. แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง</b>	
1) โครงการปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ (กิจกรรมเรียนรู้ออนไลน์ หัวข้อ “สิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติราชการ” ของสำนักงาน ก.พ.)	สลก.
2) กิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในสังกัดกรมฯ กำหนดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในแผนพัฒนารายบุคคล (IDP)	สลก.
3. โครงการอบรมบุคลากรเพื่อเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559	กคส.
4) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้ระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลบุคคลสูญหายและพิสูจน์ศพนิรนาม (ระบบ CIR)	กคส.
5) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในนิคมสร้างตนเอง	กพพ.
6) ระบบแจ้งเตือนการต่อสัญญาใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนฯ (e-Tracking)	กพพ.
7) โครงการเสวนาวิชาการด้านสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ เนื่องในโอกาสวันสังคมสงเคราะห์โลก	สำนักงาน ก.ส.ค.
<b>2. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและกลุ่มชาติพันธุ์</b>	
1) โครงการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ในชุมชนบนพื้นที่สูงและพัฒนาสื่อความรู้ในพิพิธภัณฑ์เรียนรู้ราษฎรบนพื้นที่สูง	กพพ.
2) โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงตามวิถีอัตลักษณ์	กพพ.
3) การตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลโดยสารพันธุกรรม DNA ร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์	กคส.
4) โครงการพัฒนาศักยภาพทพบนุชย์ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และอัตลักษณ์บนพื้นที่สูง (Highland Next)	กพพ.
<b>3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช</b>	
1) การดูแลฟื้นฟูผู้ใช้บริการที่มีอาการทางจิตเวชในสถานรองรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	กคส.

## บทที่ 4

### การปฏิบัติและการติดตามผล

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนประจำปี พ.ศ.2569 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2566-2570) เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเพื่อให้แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนประจำปี พ.ศ.2569 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เกิดการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงมีการติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติและการติดตามประเมินผล ดังนี้

1. ผู้บริหารหน่วยงานประกาศนโยบาย เจตนารมณ์ แนวปฏิบัติข้อควรทำและข้อไม่ควรทำ และแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยกำชับบุคลากรในสังกัดทั้งในส่วนกลางและหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ให้ตระหนักถึงความสำคัญของป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประจำปี พ.ศ. 2569

2. ทาร้อ กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน และกาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นรายไตรมาสในที่ประชุมคณะทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

3. สรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยแบ่งเป็นรอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน ให้ผู้บริหารทราบ

4. คณะทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประชุมวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

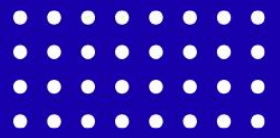
# ภาคผนวก

## อักษรย่อหน่วยงานกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สลด.	=	สำนักงานเลขานุการกรม
สำนักงาน ก.ส.ค.	=	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ
กคส.	=	กองทุนสำรองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
กพพ.	=	กองพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
กยผ.	=	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กอส.	=	กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม
กชช.	=	กลุ่มงานผู้เชี่ยวชาญ
กตส.	=	กลุ่มตรวจสอบภายใน
กพร.	=	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ศจท.พส.	=	ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริตกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
สธค.	=	สำนักงานธรรมาภิบาล

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)





# Human Rights Action Plan



กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ  
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

 0 2659 6041

 [WWW.DSDW.GO.TH](http://WWW.DSDW.GO.TH)

 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

